

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2026-574

27.5.2026

Frende Skadeforsikring AS

Bygning - innbo (kombinert)

Vannskade – uenighet om erstatningsoppgjør.

Det oppstod en vannlekkasje på sikredes hytte. Foretaket sendte en takstmann til å undersøke skaden. Takstmannen oppga at skadeårsaken var rørbrudd med frost som bakenforliggende skadeårsak. Han påviste skader på gulv og kjøkkenbenk. Foretaket aksepterte ansvar for de påviste skadene og utbetalte kontantoppgjør. Sikrede ønsket imidlertid styrt utbedring. Videre mente sikrede at erstatningsoppgjøret ikke var tilstrekkelig til å utbedre skadene. Han viste til et innhentet tilbud fra et håndverkerfirma. Foretakets takstmann vurderte sikredes tilbud og avviste ytterligere dekning. Ifølge takstmannen inkluderte sikredes tilbud flere komponenter som ikke var skadet grunnet rørbruddet. Sikrede skrev så at foretakets takst var mangelfull og mente at foretaket hadde lovet ham å sende en ny takstmann. Foretaket avviste at det hadde lovet å sende en ny takstmann og mente at oppgjøret var riktig. Nemnda kom til at sikrede ikke hadde sannsynliggjort at foretakets erstatningsberegning var feil, eller at foretaket hadde lovet å sende en ny takstmann.

Saksfremstilling

Saken gjelder erstatningsoppgjør etter vannskade.

Sikrede har tegnet en forsikringsavtale med følgende vilkår:

4. Skader vi erstatter på forsikringen

4.1 Brann, vann, innbrudd, hærverk, naturskade og annen bygningsskade

3. rør- eller ledningsbrudd. [...]

4.6 Skader vi ikke erstatter på hus- og hytteforsikringen

Du har ikke rett til erstatning for skader eller utgifter som skyldes eller består av

[...]

7. sopp [...]

5.3 Reparasjon, tilsvarende gjenstand eller gjenoppbygging

Erstatningen tar utgangspunkt i hva det vil koste Frende å reparere bygningen til i det vesentlig tilsvarende stand som før skaden, kjøpe ting som i det vesentlige tilsvarer det som ble skadet etter pris på skadedagen, eller gjenoppføre tilsvarende bygning. Frende avgjør om bygningen eller gjenstanden blir reparert, gjenskaffet eller gjenoppbygget og hvilken reparatør eller leverandør som blir valgt. Hvis skaden blir reparert, erstatter vi ikke estetisk forringelse som ikke påvirker bruken av bygningen.

Frende kan også bestemme at skaden blir erstattet ved et kontantoppgjør basert på hva det vil koste for Frende å reparere, gjenoppbygge eller gjenskaffe bygningen eller gjenstanden. Vi erstatter det laveste beløpet.

Det oppstod en vannskade på sikredes hytte. Foretaket sendte O til å undersøke skaden. Takstmannen mente at skadeårsaken var rørbrudd, og bakenforliggende skadeårsak til rørbruddet var frost. Det oppstod skader på gulv og kjøkkenbenk.

Foretaket aksepterte ansvar for skadene og utbetalte et kontantoppgjør på kr 36 836,86 ekskludert mva. I tillegg dekket foretaket utgifter til rørlegger på kr 6 062.

Sikrede skrev så til foretaket at han ikke ønsket kontantoppgjør. Videre innhentet sikrede en egen takst fra S. Taksten var på kr 176 031 ekskludert mva. Den omfattet blant annet bytte av vinduer og dører. Det ble ikke oppgitt priser for de ulike postene i kalkylen. Sikrede innhentet også et tilbud på rørlegger på kr 27 500. Tilbudet omfattet utplugging og demontering av eksisterende kjøkken, varmtvannsbereder, skifte av utvendig stoppekran, remontering av eksisterende utstyr og sluttkontroll.

Foretaket oversendte sikredes takst til en takstkonsulent i T. Takstmannen svarte at han hadde gått gjennom tilbudet sammen med O, som hadde vært på stedet. Taksten inkluderte rivning av vinduer og dører og masse annet som ikke var en del av følgeskaden.

Foretaket avviste så sikredes krav om ytterligere erstatning på bakgrunn av takstmannens tilbakemelding. Videre skrev foretaket at det kunne velge kontantoppgjør i henhold til vilkårene i avtalen.

Sikrede sendte inn en klage. I klagen skrev sikrede at foretakets takst var mangelfull. Videre skrev sikrede at foretaket hadde lovet å sende en ny takstmann, men det hadde det aldri gjort. Sikrede mente at skadeomfanget var større enn det foretaket hadde lagt til grunn.

Foretaket fastholdt avslaget på ytterligere erstatning. I begrunnelsen viste foretaket blant annet til at forsikringen hadde unntak for skader som skyldtes eller besto av muggsopp, jf. vilkårspkt. 4.6.7.

Sikrede anfører at foretaket må utbetale ytterligere erstatning. Foretakets takst er mangelfull. Frende sa til sikrede på telefon at det skulle sende ny takstmann, men det kom ikke noen ny takstmann grunnet ferieavvikling. Sikrede viser til foretakets e-post av 28.4.25 og anfører at denne sannsynliggjør at foretaket lovet en ny takstmann. Sikrede innhentet derfor egen takst fra S på kr 229 000. Sikrede krever at skaden skal erstattes i henhold til taksten fra S. Foretakets takstmann har lagt til grunn feil skadeomfang. Taksten hensyntar ikke at det har rent vann over hele gulvet og ned langs gulvlisten og videre langs yttervegger og dører. Sikrede avviser at gulvet kan gjenbrukes, slik foretakets takstmann har lagt til grunn. I tillegg ønsker sikrede styrt utbedring.

Forsikringsforetaket anfører at sikrede ikke har krav på ytterligere erstatning. Erstatningen beregnes til hva det koster foretaket å reparere bygningen til i det vesentlig tilsvarende stand som før skaden, jf. vilkårspkt. 5.3. Videre kan foretaket velge å gjøre opp skaden kontant. Foretakets takstkonsulent har vurdert sikredes kalkyle, og takstmannen mener at kalkylen fra S inkluderer ting som ikke er relatert til skaden eller er omfattet av forsikringen. Eksempelvis dekker forsikringen ikke skader som skyldes eller består av muggsopp, jf. vilkårspkt. 4.6.7. Taksten fra S inkluderer bytte av vinduer og dører som er angrepet av mugg. Bytte av utvendig stoppekran er normalt ikke omfattet av forsikringen, og foretaket har ikke mottatt opplysninger om hvorfor den må byttes. Videre avviser foretaket at det lovet å sende en ny takstmann. Foretaket påpeker også at dersom gulvet har svellet fordi rivning ikke er igangsatt, så faller det utenfor foretakets ansvar. Sikrede er ansvarlig for å igangsette nødvendige tiltak for å reparere skaden selv om han ikke er enig i oppgjøret.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretakets erstatningsoppgjør for vannskade er korrekt.

Nemnda slutter seg her til sekretariatets vurdering:

Det er forsikringsavtalen med tilhørende vilkår som regulerer omfanget av foretakets ansvar. For at du skal ha krav på erstatning, må skaden derfor være dekket av vilkårene og heller ikke omfattes av forsikringens unntaksbestemmelser.

Videre er det sikker rett at sikrede, altså du, har bevisbyrden for at det foreligger et forsikringstilfelle, jf. Høyesteretts avgjørelse inntatt i Rt. 2002 s. 1517. Det er derfor du som må sannsynliggjøre at det har oppstått en skade som foretaket svarer for, se eksempelvis FinKN 2017-310, 2020-263 og 2022-10. I førstnevnte avgjørelse uttalte nemnda blant annet at:

Sikrede har bevisbyrden for at det foreligger en dekningsmessig skade, og han har ikke fremlagt dokumentasjon som tilsier at selskapets takstrapport er gal.

Sekretariatet forstår det slik at du og foretaket er uenige om erstatningsberegningen og valg av oppgjørsform. Videre anfører du at foretaket har lovet å sende en ny takstmann til å undersøke skadene. I det videre vil vi først vurdere om du har sannsynliggjort at foretakets erstatningsoppgjør er korrekt.

Er foretakets erstatningsoppgjør korrekt?

Forsikringsavtalens vilkårspkt. 5.3 angir at erstatningen beregnes på følgende måte:

Erstatningen tar utgangspunkt i hva det vil koste Frende å reparere bygningen til i det vesentlig tilsvarende stand som før skaden, kjøpe ting som i det vesentlige tilsvarer det som ble skadet etter pris på skadedagen, eller gjenoppføre tilsvarende bygning. Frende avgjør om bygningen eller gjenstanden blir reparert, gjenskaffet eller gjenoppbygget og hvilken reparatør eller leverandør som blir valgt. Hvis skaden blir reparert, erstatte vi ikke estetisk forringelse som ikke påvirker bruken av bygningen.

Frende kan også bestemme at skaden blir erstattet ved et kontantoppgjør basert på hva det vil koste for Frende å reparere, gjenoppbygge eller gjenskaffe bygningen eller gjenstanden. Vi erstatte det laveste beløpet.

Etter vilkårene har selskapet anledning til å gjøre opp skaden ved kontanterstatning. Du har altså ikke krav på at skaden skal gjøres opp med styrt utbedring etter forsikringsavtalen. Forutsetningen for en kontantutbetaling er at skaden kan repareres slik at bygningen settes tilbake i vesentlig samme stand som den var før skaden, samtidig som erstatningen ikke skal overstige reparasjonsbeløpet. Reparasjonsbeløpet fastsettes normalt etter takst.

Foretaket har utbetalt kr 42 899 ekskludert mva. for å utbedre skadene i henhold til innhentet takst. Du anfører imidlertid at erstatningen er for lav og viser til et innhentet tilbud fra [S AS] på kr 176 031 ekskludert mva.

Sekretariatet bemerker at vi ikke har byggeteknisk kompetanse og vi derfor ikke har grunnlag for å vurdere hvilken kalkyle som er riktig. Tilbudet fra [S AS] er heller ikke spesifisert med materialpriser, timepriser eller lignende. Følgelig er det vanskelig å sammenligne takstene.

Vi viser også til nemndas vurdering i FinKN 2017-363 som gjaldt kontanterstatning etter en vannskade. Sikrede anførte at utbedringen ikke kunne utføres slik foretakets takst foreslo og viste til innhentede pristilbud. Nemnda ga foretaket medhold og viste blant annet til følgende:

[...] Selskapet har fremlagt takstrapport fra R som grunnlag for sin utbetaling. Sikrede har fremlagt diverse pristilbud som grunnlag for sitt krav. Nemnda har ikke grunnlag for å sammenligne disse tilbudene med Rs rapport, men sikredes tilbud angir løsninger som går ut over ren skadebehandling. Forbedringer er ikke omfattet av forsikringen. Når det gjelder utgiftene til å reparere selve skaden, kan nemnda ikke se at sikrede har dokumentert at han har lidt et tap som er mer omfattende enn det som legges til grunn i selskapets takst.

For øvrig forstår vi det slik at [S AS] har medtatt muggskader på vinduer og dører i sitt tilbud. Vilårspkt. 4 regulerer hvilke skader som er dekket av din forsikring. I utgangspunktet dekker forsikringen skade som skyldes rørbrudd, jf. vilårspkt. 4.1 nr. 3. Men i vilårspkt. 4.6 er det inntatt flere unntak. Vilåret har blant annet unntak for 'skader eller utgifter som skyldes eller består av sopp'. Ordlyden 'skader som [...] består av sopp' tilsier at muggskader er unntatt dekning uansett skadeårsak. Følgelig har du ikke krav på erstatning for muggskadene på vinduer og dører.

Samlet har sekretariatet kommet til at du ikke har sannsynliggjort at foretakets erstatningsberegning er feil.

Må foretaket sende en ny takstmann?

I klagen har du også anført at foretaket har lovet deg å sende en ny takstmann til å undersøke skadene.

Etter forsikringsavtalen har foretaket ingen plikt til å stille takstmann eller avklare skadeårsaken. Videre har du bevisbyrden for at det foreligger et forsikringstilfelle som er omfattet av forsikringen. Foretaket sender ofte ut takstmann som service og for å avklare eget ansvar, men dette er ikke noe som følger av avtalen, jf. FinKN 2026-218. Dersom foretaket skal ha plikt til å sende en ny takstmann, må de ha gitt deg et tilsagn om dette. Som kravstiller har du bevisbyrden for at foretaket har gitt et slikt tilsagn.

Du anfører at foretaket har bundet seg til å sende takstmann over telefon, men det er ingen skriftlig dokumentasjon i saken som bekrefter dette. Følgelig har du ikke sannsynliggjort at foretaket har lovet å sende en ny takstmann for å undersøke skadene.

Uansett forstår vi det slik at uenigheten om skadeomfanget knytter seg til muggskader. Som nevnt er slike skader ikke dekket av din forsikringsavtale.

Etter dette har vi kommet til at klagen ikke kan føre frem.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Merete Anita Utgård (bransjerepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).